

Život jako „dar“?

V křesťanských tradicích bývá dodnes zvykem mluvit o životě jako o „daru“. Můžeme to však považovat za uspokojivé? Komu by pak mohl v konkrétním případě „život“ být „darován“? Musel by být darován „neživému“; ale kdo nebo co by tímto „neživým“ mohlo „být“, aby takto mohlo být obdarováno? Zdá se, že o skutečném daru lze hovořit teprve tam, kde už jde o „živého“, a to buď o nějakou živou bytost (včetně těch nejjednodušších a nejnižších), anebo zvláště o člověka. Právě o člověku platí víc než o jiných živých bytostech, že je ve svém životě mimořádně závislý na jiných živých bytostech. Všechny organismy jsou už od samého počátku svého žití závislé především na svých „původcích“ resp. rodičích. V naprosté většině případů jsou „zárodky“ příštích organismů svými „rodičovskými“ bytostmi vybavovány do prvních hodin a dnů jakýmisi základními zásobami živin; právě to můžeme už považovat za jakýsi druh „darů“. Ale je to vlastně „dar“ nedobrovolný, zatímco skutečný dar musí být darován ze svobodného rozhodnutí. Takové svobodné rozhodnutí můžeme předpokládat a většinou i dokládat teprve na lidské úrovni, ovšem teprve tam, kde lidská rodičovská dvojice nebo alespoň lidská matka s rozhodne vývoji zárodku nového člověka být ku pomoci, napomáhat jeho zdravému růstu již před narozením a zejména po něm. Ani o lidských rodičích však nemůžeme říci, že svému dítěti život darovali či nadále darují, nýbrž jen to, že jsou ochotni a připraveni znovu a znovu svému dítěti dávat, tj. darovat, mnoho ze svých sil, energie, péče, tj. starat se o ně a ve všem napomáhat jeho dospívání v řádného člověka. Proto zůstává vlastně i zde otázkou, můžeme-li vskutku v plném smyslu mluvit o „darech“ a „darování“. Podíváme-li se na to z jiné perspektivy, je možno hovořit spíše o půjčce, neboť dar je vlastně čímsi definitivním, po němž následuje jen vděčnost, zatímco půjčka představuje závazek.

(Písek, 100731-1.)